

"BREV TILL FRAMTIDEN" Mirjam 1939

AV

Mikaela Periér & Mikael Drake

BREV TILL FRAMTIDEN - MIRJAM 1939 VERSION
INSPELNINGSMANUS 2019-09-27

INLEDNING

1. INT. MINNESARKIVET

Fabella och Minnet samtalar i Minnesarkivet.

MINNET

Ja vilken fantastisk insats du gjorde Fabella. Du räddade minnen från den 12 åriga judiska flickan Mirjam år 1939 under andra världskriget.

FABELLA

Ja Mirjam tvingades fly Tyskland där hon bodde bara för att hon var jude. Helt sjukt.

MINNET

Ja, och nu finns hennes historia för alltid bevarad i den här minnesjuvelen som du fick med dig hem.

(CONTINUED)

FABELLA

Ja, ska vi lyssna?

MINNET

Ja, det är dags. Tar du hand om minnesjuvelen?

FABELLA

Yes! Den placerar jag här i minnesmanskinen. Sådär ja. Ska jag trycka på startknappen?

MINNET

Om du är redo!

FABELLA

Det är jag - så då reser vi till år 1939!

KLICK när Fabella trycker på startknappen. Ljud och röster från förr...

DRAMATISK MUSIK BÖRJAR.

2. MIRJAM BERÄTTAR

MIRJAM VO

Hej. Jag heter Mirjam å jag är 12 år. Jag är född i Berlin i Tyskland. Tänkte berätta lite om min familj.

Min pappa rymde hemifrån när han var ung och blev soldat.

Han blev svårt sårad å hamnade på sjukhus.

På sjukhuset träffade han min mamma. Några år senare föddes ja.

Min pappa hade väldigt ont i kroppen. Och värken gjorde honom galen ibland. Han var ofta på dåligt humör.

(CONTINUED)

3. SPELAD SCEN LÄGENHET

PAPPA (UPPRÖRT)

Jag har jobbat hela dan och så
kommer jag hem till en svinstia!

MAMMA (TRÖTT)

Jag har också slitit hela dan.

PAPPA

Slitit? Det är helt oacceptabelt att ha det så här stökigt hemma.

MAMMA (UPPRETAD)

Stökigt?

PAPPA (SKRIKER)

Och inte har du maten färdig heller! Vad har du för dig under dagarna egentligen?

4. MIRJAM BERÄTTAR

MIRJAM VO

Jag grät å var rädd varje gång mina föräldrar bråkade. Till slut skilje dom sig.

Då blev min mamma sjuk och måste ligga på sjukhus.

Så pappa fick ta hand om mej.

Han tog hjälp av en hushållerska. Hon hette Fräuline Meier å var väldigt sträng.

Hon lärde mig hur man sitter vid bordet å hur man bäddar en säng.

VI HÖR HITLER HÅLLA BRANDTAL EFTER SEGERN

MIRJAM VO

Så kom Hitler till makten 1933.

Nazisterna marscherade på gatorna å sjöng å firade att deras parti vunnit valet.

En natt när vi låg å sov så knackade det på dörren.

5. SPELAD SCEN HEMMA HOS FAMILJEN

DUNK! DUNK! DUNK! Någon slår hårt på ytterdörren. Rycker i handtaget.

GESTAPO-OFFICER

Öppna! Öppna! Med detsamma!

PAPPA (NYVAKEN)

Ja, ja! Jag kommer!

Pappa låser upp dörren. Ett par officersklädda män med kängor gör entré.

(CONTINUED)

GESTAPO-OFFICER
Heil Hitler!

PAPPA
Vad kan jag hjälpa er med?

GESTAPO-OFFICER
Är Ni Herr Klein?

PAPPA
Ja, det är jag.

GESTAPO-OFFICER
Då får du följa med oss!

PAPPA
Va? Vad har jag gjort...

GESTAPO-OFFICER
Det ska vi berätta för dig. Kom med
oss nu Herr Klein!

Mirjam har vaknat och står nyvaken i hallen.

MIRJAM
Pappa vad är det som händer?

PAPPA
Mirjam. Det är ingen fara.

GESTAPO-OFFICER
Gå och lägg dig flicka!

PAPPA
Men min dotter?

GESTAPO-OFFICER
Hon klarar sig. Nu går vi jude.

PAPPA
Aj, släpp mig. Jag kan gå själv!

MIRJAM (FÖRSKRÄCKT)
Pappa!

DUNK! Dörren slår igen. Mirjam står kvar ensam i hallen.

MIRJAM (GRÅTER)
Pappa...

6. MIRJAM BERÄTTAR

MIRJAM VO
Det var nazisternas hemliga polis.
Dom satte pappa i fängelse - för han var jude.

Min bästis pappa som bodde granne med oss åkte
också i fängelse.

Inte för att han var jude... utan för att han
INTE röstade på Hitler o nazisterna i valet.

På gatorna hängde nazisterna upp skyltar med påhittade texter.

Man skrev att man inte kunde lita på judar... å att judar tar andras pengar.

Tillslut lämnade (FRÅJLAJN) Fräulein Meier oss. För hon vågade inte arbeta hos en judisk familj.

Som tur va mådde mamma bättre nu- så hon kunde ta hand om mej..

Sen bestämde nazisterna att alla judar skulle ha ett speciellt identitetskort, där alla judiska kvinnor fick samma namn, Sara. Och alla män fick namnet Israel.

7. INT. MINNESARKIVET

FABELLA

Hallå nu stoppar jag här! Men det här är ju helt sjukt! Varför gjorde man så? Samma namn till alla?

MINNET

Man ville inte att judarna skulle ha egna namn. Om alla fick samma namn så var det som om dom inte var personer.

FABELLA

Som om alla judar skulle vara likadana? Och inga individer?

MINNET

Exakt. Nazisterna ville att judarna skulle kännas som en enda stor massa. Ett farligt hot.

FABELLA

Vad sjukt! Som värsta mobbingen!

MINNET

Precis. Det brukar kallas "förföljelsen"

FABELLA

Tänk om jag inte skulle få heta Fabella! Nä, vad sjukt. Nu lyssnar vi vidare.

(CONTINUED)

8. MIRJAM BERÄTTAR

MIRJAM VO

En gång i månaden fick vi besöka pappa i fängelset.

Vi brukade lämna ett paket med rena kläder. Vi fick absolut inte kramas utan måste hålla oss på avstånd.

Det va väldigt jobbigt.

En dag när vi kom till fängelset så var han borta. Vi fick höra att nazisterna flyttat honom till ett koncentrationsläger.

9. MINNESLUNDEN

FABELLA

Vänta nu stoppar jag!
Koncentrationsläger? Vad är det?

MINNE

Nazisterna skickade dit alla som dom inte tyckte passade in om hur dom tyckte att en människa skulle se ut eller vara.

Det kunde handla om hudfärg, vilken tro, sexualitet eller etnisk bakgrund man hade.

Dom flesta som hamnade i de här lägrena dog. Av mycket hårt arbete och svält eller så blev de avrättade av nazisterna.

FABELLA

På riktigt!? Bara för att man var
annorlunda än dom som bestämde?

MINNET

Ja så illa var det.

FABELLA

Då skulle man ju knappt våga säga
nåt om man tyckte nåt annorlunda.

MINNET

Så blev det också. Folk blev
väldigt rädda och hemlighetsfulla.

FABELLA

Vad sjukt! Vi lyssnar vidare.

10. MIRJAMS HÄLSNING

MIRJAM VO

Vi var rädda. Alla judar försökte
hitta ett sätt å lämna Tyskland.

Min mamma hade en släkting i
Sverige å jag fick tillstånd att
resa dit. På egen hand.

Utan mamma eller nån annan vuxen.

Alla barn som skulle resa samlades
utanför järnvägsstationen.

11. SPELAD SCEN UTANFÖR TÅGSTATIONEN

Ett myller av folk, föräldrar och deras barn.

MAMMA

Farväl Mirjam. Ta hand om dig nu.

MIRJAM(BÖRJAR GRÅTA)

När kommer du efter till Sverige?

MAMMA

Seså. Inte gråta. Inga tårar är tillåtna har dom sagt. Hörru... Säg efter mig: "Jag är en stark flicka!"

MIRJAM (HÅLLER TILLBAKA TÅRARNA)

Jag är en stark flicka.

MAMMA

Precis. Glöm aldrig det! Och lova att skriva till mig.

MIRJAM

Mmmm.

MAMMA

Lova det!

MIRJAM (SAMLAR SIG)

Ja. Jag lovar mamma.

MIRJAM BERÄTTAR

MIRJAM VO

Det var både läskigt å spännande på samma gång. Det var som ett äventyr när tåget lämnade perrongen.

VI HÖR HUR TÅGET LÄMNAR STATIONEN.

MIRJAM VO

När jag väl kom fram till Stockholm så möttes jag av en släkting - en man som hette Mikael. Hans fru hette Katarina. Dom var jättegamla, minst 30 år.

MUSIKPAUS MILJÖBYTE TILL SKOLGÅRD

(CONTINUED)

MIRJAM VO

I skolan försökte jag förklarade för alla att mitt namn inte var Sara... som det stod på mitt identitetskort. Men det hjälpte inte.

12. SPELAD SCEN PÅ SKOLGÅRDEN

Det är rast. Barn leker på skolgården. Skratt och rop.

FLICKA

Sara var kommer du ifrån? Du är så mörkhårig?

MIRJAM

Jag kommer från Tyskland.

FLICKA

Du är flykting va?

MIRJAM

Ja, det är jag.

FLICKA

Min pappa säger att flyktingar tar jobb från svenskarna.

FLICKA 2

Judarna dödade faktiskt Jesus!

FLICKA

Min pappa är i militären. Han säger att det är judarnas fel att det är krig.

13. MIRJAM BERÄTTAR

MIRJAM VO

Jag svarade inte. För vad skulle jag säga.

MUSIKPAUS. VI FÖRFLYTTAR OSS TILL
MIDDAGSBORDET.

MIRJAM VO

Mikael och Katarina var kristna. Dom förstod inte att jag inte äter fläskkött i min religion. Så jag vägrade äta maten.

14. SPELAD SCEN VID MIDDAGSBORDET

MIKAEL

Nu får du sluta tramsa.

MIRJAM

Men jag får inte äta griskött.

MIKAEL

Här hos oss får du det.

KATARINA

Det är väldigt nyttigt.

MIRJAM

Vi äter inte fläsk i vår familj tant.

MIKAEL

Men nu är du hos oss. Och i vår familj äter du det som serveras.

KATARINA

Seså, det är inte så farligt gumman!

MIKAEL

Du lämnar inte bordet förrän det är tomt på tallriken.

15. MIRJAM BERÄTTAR

MIRJAM VO

Jag gav upp. Jag hade inget val.

Jag fick anpassa mig till svenska seder.

Jag vet att jag har mycke å tacka Sverige för- det har faktiskt räddat min liv.

Och jag är väldigt tacksam för det - men jag längtar jättemycket efter min mamma å pappa i Tyskland.

Mina fosterföräldrar är snälla för det mesta.

Men det jag saknar är... att få hålla om nån.

Och nån att få tala med. När det känns jobbigt.

Eller bara nån som kammar mitt hår.

Jag längtar verkligen till framtiden, för jag hoppas det blir bättre där. Det var min "Hälsning

till framtiden". Mitt namn är
Mirjam och året är 1939.

INT. MINNESARKIVET

Mirjams röst över går till Fabellas...

FABELLA

Vilken sorglig historia. Hur gick det för henne?

MINNET

Ja, Mirjam fick aldrig träffa sina föräldrar igen.

FABELLA

Nä? Vad hände?

MINNET

Mirjams mamma tillfångatogs av nazisterna hon med och sattes i ett koncentrationsläger, där hon senare avrättades. Precis som Mirjams pappa som också dödades.

FABELLA

Nä! Vad hemskt!!! Den där Hitler borde sättas i fängelse i stället.

MINNET

Ja, men han hann aldrig straffas. Han tog sitt liv när han förlorade kriget.

FABELLA

Hur gick det för Mirjam?

MINNET

När hon blev vuxen, gifte hon sig och flyttade till Israel. Hon utbildade sig till guide. Eftersom hon kunde svenska så arbetade hon som guide för svenska turister. Hon ville att alla skulle få veta hur hon hade det under kriget.

FABELLA

Hon ville att hennes historia skulle leva vidare.

MINNET

Exakt.

(CONTINUED)

FABELLA

Vad gör hon idag?

MINNET

Hon dog 2008. 81 år gammal. Hon fick tre barn och åtta barnbarn.

FABELLA

Vilken historia!

MINNET

Och tack vare dig så sparas Mirjams historia för alltid här i Minnesarkivet. Så vi aldrig glömmer.

FABELLA

Nä, vi glömmer aldrig Mirjam!

AVSLUT